

Fotogram iz filma »Vedra – Pustna prireditev na Ženiku«.
Snemalka: Jelka Pšajd, 2007

Podelitev plakete Nika Kureta.
Foto: Marko Zaplatil, Ljubljana, 22. 5. 2009

DNEVI ETNOGRAFSKEGA FILMA – DEF 2009

Ljubljana, 18.–22. 5. 2009

Mednarodni festival Dnevi etnografskega filma sta ob osrednjem organizatorju, to je Slovenskem etnološkem društvu, pomagala pripraviti Slovenski etnografski muzej in Znanstvenoraziskovalni center SAZU. Glavni podporniki Dnevov etnografskega filma, ki so potekali med 18. in 22. majem 2009, so bili Ministrstvo za kulturo RS, Kinodvor, Mednarodna ustanova Forum slovanskih kultur in Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Letošnji festival je potekal na dveh krajih, Gradiva s komentarjem in tri večerne projekcije rednega programa v Slovenskem etnografskem muzeju na Metelkovi 2, glavni del programa skupaj s posebnim program pa v Kinodvoru na Kolodvorski 13.

Na razpis festivala, ki je bil objavljen na spletnih straneh Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU in Slovenskega etnološkega društva, na strani VANEASA in Visualanthropologynet, je do 15. februarja 2009 prispelo 99 filmov. Seleksijska komisija v sestavi Naško Križnar, Vesna Moličnik, Miha Peče, Nadja Valentinčič Furlan in Nena Židov je med prispelimi filmi izbrala dela, ki se najbolj približujejo konceptom sodobne vizualne etnografije in najbolj ustrezajo festivalskim ciljem.

Festival se je po tradiciji začel s sekcijo Gradiva s komentarjem, v kateri raziskovalci sami predstavljajo svoje aktualne vizualne produkcije. V njem je sodelovalo deset raziskovalcev s svojimi gradivi (Inja Smerdel, Marko Smole, Jelka Pšajd, Nadja Valentinčič Furlan, Andrej Dular, Nena Židov, Polona Rigler Grm, Daniela Vavrova, Urša Šivic in Naško Križnar). Festival se je nadaljeval s sekcijo Študentski film. Predstavljenih je bilo šest filmov, med njimi en domač iz produkcije Poletne šole vizualnega. Sledil je Glavni program izbranih filmov, ki je štel 31 filmov in prav toliko avtorjev. Domače barve sta zastopala filma RTV SLO in film Barbare Turk Niskač. Hrbtenico festivalskega programa so predstavljali znani avtorji etnografskih filmov, na primer David MacDougall, Michael York, Ulrike Franke in Mi-

chael Loeken, Hans Haldimann, Rolf Husmann, Michele Trentini, Andy Lawrenc in Rosella Schillaci, katerih dela so bila v Sloveniji prvič predstavljena.

Poseben program je bil tokrat posvečen ruskemu etnografskemu filmu, ki sta ga predstavila dr. Evgeny V. Aleksandrov in dr. Elena Danilko z Univerze Lomonosov v Moskvi. Evgeny Aleksandrov, predstojnik Centra za vizualno antropologijo, je predstavil rusko vizualno antropologijo in delo centra, Elena Danilko pa je komentirala prikazane filme, ki so pretežno obravnavali pojav staroverstva v Rusiji.

Slovensko etnološko društvo je 21. maja 2009 v Kinodvoru podelilo letošnjo plaketo Nika Kureta za etnografski film. Posthumno jo je prejel akad. dr. Andrej O. Župančič, sprejela pa njegova vdova Naka Župančič. Svečane podelitve sta se s spominskimi besedami o nagrajencu udeležila tudi predsednik SAZU, akademik Jože Trontelj, in akademik Janez Sketelj. Po podelitvi plakete je bil prikazan izbor nagrajenčevih filmov.

Poleg omenjenih slovenskih raziskovalcev z vizualnimi gradivi in ruskih kolegov so se festivala udeležili še naslednji avtorji: Asen Balikci, Hans Haldimann, Rolf Husmann, Judith Kurutac, Ivo Kuzmanić, Anna Maria Schefer, John Thomas in Michele Trentini.

Ob festivalu je izšel bogat katalog, o festivalu pa so poročali: Delo, Radio Slovenija 1 in 3, Radio Slovenija 1, TV Slovenija 1 in Kinodvor v svojih rednih tedenskih najavah sporeda.

Obisk festivalskih prireditev je bil pod pričakovanjem. Ker Dnevi etnografskega filma s svojim programom zapolnjujejo popolnoma nepokrito ponudbo medijske produkcije v Sloveniji, bi kakovosten program po mnenju organizatorjev moral pritegniti več pozornosti med etnologi, antropologi in drugimi raziskovalci kulture, zlasti med člani Slovenskega etnološkega društva in študenti humanistike ter družboslovja.

* Doc. dr. Naško Križnar, univ. dipl. etnol. in arheol., višji znanstveni sodelavec na Inštitutu za slovensko narodopisje pri ZRC SAZU. 1000 Ljubljana, Novi trg 2, E-naslov: nasko@zrc-sazi.si